

[Hannstrup Clemmensen.]

bliver mere og mere udtalt på godt og ondt, og det er mig magtpåliggende at understrege, at det for det danske samfunds vedkommende ikke kun vedrører spørgsmålet om forholdene i Europa, men om forholdene mere globalt. Det er afgørende både for dansk økonomi og for danske levevilkår, ikke blot hvordan vi internt løser de europæiske problemer, men hvordan hele den internationale samhandel kommer til at udvikle sig. Jeg tror, det kan være nødvendigt at understrege dette allerede ved begyndelsen af denne debat, netop fordi et fælles europæisk marked, hvor stort det end måtte blive, ikke i sig selv giver en tilstrækkelig løsning på den internationale samhandels problemer, og fordi der kan være grund til at advare, måske ikke så meget mod kræfter i Danmark som mod kræfter andre steder i Europa, der tilsyneladende ligesom overvurderer Europas muligheder og efter min opfattelse er præget af en vis form for nynationalisme, således at man i virkeligheden fremhæver Europa på andre verdensdeles bekostning.

Der kan vel også være god grund til at understrege, at det ikke kun er økonomiske spørgsmål, der er afgørende for, hvordan vilkår og forhold udvikler sig; men på den anden side må det siges at være en kendsgerning, at netop skabelsen af fuld beskæftigelse og økonomisk vækst er en forudsætning, ja vel endda en ganske afgørende forudsætning for, at fred og øget kulturel aktivitet kan skabes. Hvis vi ikke igennem den internationale samhandel får løst disse økonomiske vækstproblemer, bliver vore muligheder for at øge bistanden til u-landene, bekæmpe restfattigdommen og løse yderligere nødvendige offentlige opgaver både i uddannelse, forskning og socialpolitik tilsvarende formindsket. Derfor er netop en lettelse af den internationale samhandel så afgørende ikke blot for den økonomiske politik.

Der kan også være god grund til at understrege, at det ikke kun er de små lande, der har denne interesse; det er altså ikke blot et land som f. eks. Danmark, der skal bede de større og store lande om af venlighed over for de mindre landes økonomi at gå ind i dette internationale samarbejde.

Det er en kendsgerning, at netop den internationale arbejdsdeling og den specialisering, som derved bliver mulig, og den stærkere internationale konkurrence på lige vilkår er en forudsætning for at forøge effektiviteten ikke blot i de mindre lande, men også i de større. Men når det er sagt, må det naturligvis tilføjes, at det ikke mindst for de mindre lande er ganske nødvendigt, at det internationale samarbejde, den internationale samhandel, udvides stærkest muligt. Det er klart, at for de store lande, f. eks. for USA, er hjemmemarkedet så væsentligt, at den internationale samhandel for dem ikke bliver af samme vægt som for et land som Danmark, der råstoffattigt i høj grad er nødt til at erhverve udefra. Derfor er der grund til at erkende, at vi heller ikke i Danmark under nogen omstændigheder kan løse vore økonomiske problemer kun ved at handle internt. Vi har alle stor respekt for ønsket om at forøge dansk produktions afsætningsmuligheder på hjemmemarkedet, men det er den internationale samhandel og dansk eksport, der skal løse vore økonomiske vækstproblemer. Vi har, går jeg ud fra, fra alle sider i det danske samfund erkendt, at den lukkede økonomikreds ikke giver os nogen mulighed for at øge velstanden.

Derfor lægger det konservative folkeparti afgørende vægt på, at man i alle drøftelser om markedsproblemerne ikke kun interesserer sig for Europa, hvor væsentligt dette end er, men i alle sine bestræbelser så aktivt som muligt søger globalt at udvide samhandelen. Derfor hilste vi med glæde det væsentlige fremskridt, der skete ved Kennedyrunden, netop ud over den interne samhandel i Europa, og vi går ud fra som en selvfølge, at regeringen så stærkt som overhovedet muligt støtter alle bestræbelser for at udvide den internationale samhandel, også mellem Europa og andre verdensdele. Det er naturligvis en pligt for os i særlig grad at følge udviklingen inden for den europæiske markedsproblematik, og jeg vil gerne på mit partis vegne takke økonomi- og markedsministeren for den realistiske og gode redegørelse, der blev givet tinget. Jeg føler trang til også at tilføje en tak til de embedsmænd, der bestandigt, også over for folketinget, har givet en orientering, der har